

UCHWAŁA Nr RIO.II-00310-50/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 29 listopada 2023 r.

**w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Czyże
na 2024 rok oraz o możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy**

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz.1325), art. 238 i art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Katarzyna Gawrońska	- przewodnicząca
Paweł Gałko	- członek
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek

**opiniuje z zastrzeżeniami sformułowanymi w uzasadnieniu przedłożony przez Wójta Gminy
Czyże projekt uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czyże na rok 2024 oraz
możliwość sfinansowania przedstawionego w tym projekcie deficytu budżetu Gminy**

Uzasadnienie

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię w oparciu o projekt budżetu Gminy Czyże na rok 2024 wraz z uzasadnieniem, przyjęty przez Wójta Gminy Czyże Zarządzeniem Nr 428/2023 z dnia 14 listopada 2023 r. (data wpływu do RIO: 14.11.2023 r.), z uwzględnieniem projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2024-2033, przyjętego Zarządzeniem Nr 429/2023 z dnia 14 listopada 2023 r.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożony projekt uchwały budżetowej na 2024 rok spełnia podstawowe wymogi w zakresie przedmiotu regulacji, wynikające z art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235, art. 236 oraz art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.), z następującymi zastrzeżeniami.

W § 5 projektu uchwały błędnie określono źródła finansowania planowanego deficytu budżetowego. W § 5 projektu uchwały wskazano bowiem, iż deficyt w wysokości 2.325.000 zł zostanie sfinansowany przychodami z tytułu kredytów w kwocie 900.000 zł oraz przychodami z tytułu wolnych środków w kwocie 1.570.000 zł. Wykazano zatem źródła finansowania deficytu w łącznej kwocie 2.470.000 zł, a nie 2.325.000 zł (łączna wykazana w § 5 projektu uchwały kwota przychodów na sfinansowanie deficytu przewyższa kwotę planowanego deficytu). Ponadto w Załączniku Nr 4 do projektu uchwały – Przychody i rozchody budżetu na 2024 rok, nie wykazano przychodów z tytułu wolnych środków, a zgodnie z tym załącznikiem kwota 1.570.000 zł stanowi przychody z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych (par. 957). Również z konstrukcji budżetu na 2024 rok przedstawionej w projekcie WPF wynika, iż na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego przeznacza się przychody z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 1.425.000 zł, a nie jak wskazano w projekcie uchwały budżetowej przychody z tytułu wolnych środków w kwocie

1.570.000 zł. Należy zatem zweryfikować przychody wewnętrzne, jakie Gmina będzie posiadać na koniec 2023 roku (wolne środki i nadwyżka z lat ubiegłych) oraz poprawić zapisy § 5 projektu uchwały w zakresie źródeł finansowania planowanego deficytu budżetowego Gminy. Ponadto struktura przychodów wewnętrznych angażowanych w budżecie roku 2024 powinna być jednakowo ujmowana w treści normatywnej uchwały, w załączniku przychodów i rozchodów oraz w wieloletniej prognozie finansowej.

W § 7 pkt 3 projektu uchwały błędnie określono limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Jak wynika z konstrukcji budżetu, planowane w budżecie przychody z tytułu zaciąganych kredytów w całości przeznaczone są na finansowanie deficytu budżetowego, a rozchody finansowane będą przychodami wewnętrznymi (z nadwyżki z lat ubiegłych bądź wolnych środków). Należy zatem usunąć limit określony w § 7 pkt 3 projektu uchwały.

Projekt planu dochodów i wydatków budżetu opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej zgodnie z postanowieniami Uchwały Nr XXXII/151/10 Rady Gminy Czyże z dnia 9 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej oraz art. 235 ust. 4 i art. 236 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, z wyodrębnieniem dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań, o których mowa w art. 237 ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

Projekt budżetu Gminy Czyże przewiduje dochody ogółem w wysokości 37.022.005,12 zł, w tym dochody bieżące: 9.334.136 zł; dochody majątkowe: 27.687.869,12 zł oraz wydatki ogółem w kwocie 39.347.005,12 zł, w tym wydatki bieżące: 9.169.120,59 zł; wydatki majątkowe: 30.177.884,53 zł. Różnica pomiędzy planowanymi dochodami a wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 2.325.000 zł. Jako źródło pokrycia tego deficytu zaplanowano przychody z tytułu zaciąganych kredytów w kwocie 900.000 zł oraz przychody wewnętrzne (prawidłowa kwota: 1.425.000 zł). Powyższe źródła pokrycia deficytu zgodne są z postanowieniami art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Łączna planowana w projekcie budżetu na 2024 rok kwota przychodów wynosi 2.470.000 zł i obejmuje przychody z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 900.000 zł oraz przychody wewnętrzne w kwocie 1.570.000 zł. Rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów zaplanowano w kwocie 145.000 zł.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 165.015,41 zł, wypełniając tym samym dyspozycję art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W kontekście możliwości sfinansowania planowanego na 2024 rok deficytu budżetowego Skład Orzekający zauważa, co następuje.

Skład Orzekający zgłasza zastrzeżenia co do wysokości zaplanowanych w budżecie przychodów wewnętrznych, angażowanych na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz rozchodów. Analiza sprawozdań oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2022 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2022 r. wskazuje, iż w 2023 roku Gmina dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokości 3.830.458,60 zł i zaciągnie kredyt w wysokości 450.000 zł. Według przewidywanego wykonania budżetu roku 2023 przedstawionego w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy, rok budżetowy 2023 zamknie się deficytem wynoszącym 2.996.999,51 zł oraz zrealizowane zostaną rozchody w wysokości 185.000 zł. Zatem maksymalna kwota przychodów wewnętrznych możliwa do zaangażowania w budżecie roku 2024 wyniesie 1.098.459,09 zł. (a nie 1.570.000 zł).

Skład Orzekający zastrzega zatem, że warunkiem przyjęcia przez Radę konstrukcji budżetu przedstawionej w Zarządzeniu Nr 428/2023 z dnia 14 listopada 2023 r. jest faktyczne zamknięcie roku 2023 deficytem budżetowym nie wyższym niż 2.525.458,60 zł.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2024-2033 wynika, iż we wszystkich latach objętych Prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest jednak w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. W tym kontekście w ocenie Składu Orzekającego konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu. Szersze uzasadnienie zawarto w uchwale w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2024-2033.

W odniesieniu do formalnej poprawności projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający wskazuje ponadto, iż:

- w załączniku inwestycyjnym w rozdziale 60016 par. 6050 należy wykazać kwotę 648.500 zł, a w rozdziale 92109 par. 6050 kwotę 270.500 zł;
- właściwym jest wykazywanie dochodów i wydatków ujętych w rozdziale 60014 jako realizowanych na podstawie porozumień z JST, a nie własnych;
- w planie wydatków budżetowych, rozdział 01030 – Izby rolnicze, wykazano wydatki w kwocie 30.213 zł, co nie odpowiada postanowieniom art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 183);

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Katarzyna Gawrońska